

Ministarstvo znanosti
i obrazovanja

**Godišnje izvješće o provedbi Nacionalnog plana razvoja sustava
obrazovanja za razdoblje do 2027. godine za 2023. godinu**

Nositelj izrade: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Izrađeno: ožujak, 2024.

Sadržaj

Uvod	1
Izješće o napretku u provedbi posebnih ciljeva.....	2
1. Posebni cilj 1: Omogućiti pristupačnost sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja svakom djetetu.....	2
1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	2
1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1.....	3
2. Posebni cilj 2: Poboľjšati odgojno-obrazovne ishode učenika u sustavu osnovnoškolskog i općeg srednjoškolskog obrazovanja	5
2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	5
2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2.....	6
3. Posebni cilj 3: Osigurati višu razinu zapošljivosti osoba s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.....	9
3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	9
3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3.....	9
4. Posebni cilj 4: Povećati udio odraslog stanovništva u procesima cjeloživotnog učenja	13
4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	13
4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 4.....	13
5. Posebni cilj 5: Povećati završnost u visokom obrazovanju.....	16
5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	16
5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 5.....	16
6. Posebni cilj 6: Osigurati pristup odgoju i obrazovanju učenicima s teškoćama u razvoju i studentima s invaliditetom.....	20
6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	20
6.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 6.....	20
7. Posebni cilj 7: Povećati dostupnost aktivnostima identifikacije, odgojno-obrazovnog rada, praćenja i podrške darovitoj djeci i učenicima	21
7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	22
7.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 7.....	22

8. Posebni cilj 8: Unaprijediti odgoj i obrazovanje djece i učenika pripadnika nacionalnih manjina	
23	
8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	23
8.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 8	23
9. Posebni cilj 9: Unaprijediti odgoj i obrazovanje djece i učenika pripadnika hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske	24
9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	25
9.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 9	25
10. Posebni cilj 10: Nastaviti proces informatizacije i primjene digitalnih tehnologija u obrazovnom sustavu	26
10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda	26
10.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 10	27
Zaključak.....	29

Uvod

Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za 2023. godinu izrađeno je sukladno članku 19. stavku 5. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN, br. 123/17 i 151/22), kojim je propisano da tijelo zaduženo za izradu nacionalnog plana jednom godišnje izvješćuje Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske o provedbi nacionalnog plana. Izvješće, u skladu s odredbama članka 10. Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN, br. 6/19), sadrži podatke o provedbi posebnih ciljeva i ostvarivanju pokazatelja ishoda Nacionalnog plana.

Nacionalni plan razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2027. godine (dalje u tekstu: Nacionalni plan) i *Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2024. godine* (dalje u tekstu: Akcijski plan) usvojeni su Odlukom Vlade Republike Hrvatske 22. ožujka 2023. godine. Izrada i provedba Nacionalnog plana u nadležnosti je Ministarstva znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: MZO). Nacionalni plan usmjeren je na *Razvojni smjer 1: Održivo gospodarstvo i društvo, Strateški cilj 2: Obrazovani i zaposleni ljudi Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine* (dalje u tekstu: NRS). Prioritetna područja javnih politika koja predstavljaju i okvir za definiranje posebnih ciljeva Nacionalnog plana su:

1. Pristupačnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
2. Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija
3. Unaprjeđenje visokog obrazovanja
4. Usklađeno i perspektivno tržište rada.

Nacionalni plan sadrži ukupno deset posebnih ciljeva:

1. Omogućiti pristupačnost sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja svakom djetetu,
2. Poboljšati odgojno-obrazovne ishode učenika u sustavu osnovnoškolskog i općeg srednjoškolskog obrazovanja,
3. Osigurati višu razinu zapošljivosti osoba s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja,
4. Povećati udio odraslog stanovništva u procesima cjeloživotnog učenja,
5. Povećati završnost u visokom obrazovanju,
6. Osigurati pristup odgoju i obrazovanju učenicima s teškoćama u razvoju i studentima s invaliditetom,
7. Povećati dostupnost aktivnostima identifikacije, odgojno-obrazovnog rada, praćenja i podrške darovitoj djeci i učenicima,

8. Unaprijediti odgoj i obrazovanje djece i učenika pripadnika nacionalnih manjina,
9. Unaprijediti odgoj i obrazovanje djece i učenika pripadnika hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske,
10. Nastaviti proces informatizacije i primjene digitalnih tehnologija u obrazovnom sustavu.

Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za 2023. godinu sadrži podatke o provedbi mjera čiji su nositelji uz MZO Agencija za odgoj i obrazovanje (dalje u tekstu: AZOO), Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (dalje u tekstu: NCVVO), Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (dalje u tekstu: ASOO), Agencija za mobilnost i programe Europske unije (dalje u tekstu: AMPEU), Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (dalje u tekstu: MROSP), Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: MINGOR), Ministarstvo turizma i sporta (dalje u tekstu: MINTS), Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (dalje u tekstu: MRRFEU), Hrvatska obrtnička komora (dalje u tekstu: HOK), Hrvatski zavod za zapošljavanje (dalje u tekstu: HZZ), Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (dalje u tekstu: SDUHIRH), Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET (dalje u tekstu: CARNET). U izvješću su iznesene ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda u provedbi Nacionalnog plana i pripadajućeg Akcijskog plana tijekom 2023. ili 2022. godine u slučajevima kada nije dostupan podatak za izvještajnu godinu s opisom napretka u provedbi posebnih ciljeva.

Izvješće o napretku u provedbi posebnih ciljeva

1. Posebni cilj 1: Omogućiti pristupačnost sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja svakom djetetu

U posebnom cilju 1 definirano je sedam (7) mjera usmjerenih ka omogućavanju pristupačnosti sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja svakom djetetu. Nositelji i sunositelji provedbe mjera su: MZO, NCVVO, AMPEU.

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.65 Sudjelovanje u predškolskom			

obrazovanju (od 3. godine do dobi uključivanja u obvezno osnovnoškolsko obrazovanje)	78,8 %	81,40 %	77,8 % (2021.)
--	--------	---------	-------------------

Izvor: Eurostat

1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1

U svrhu ostvarenja posebnog cilja 1 i pripadajućeg pokazatelja ishoda usmjerenog na povećanje sudjelovanje djece u predškolskom obrazovanju (od 3. godine do dobi uključivanja u obvezno osnovnoškolsko obrazovanje) MZO je do kraja 2023. godine za **jedinice područne i lokalne (regionalne) samouprave** (dalje u tekstu: JLP(R)S), iz Mehanizma za oporavak i otpornost (investicija C3.1.R1-I1 **Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova**), objavio ukupno dva otvorena poziva na dodjelu bespovratnih sredstava za sudjelovanjem u realizaciji infrastrukturnih projekata izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja predškolskih ustanova na njihovu području. Za **248 projekata** u prvom pozivu korisnicima je dodijeljeno **ukupno 162.975.439,14 eura bespovratnih sredstava** za ulaganja u **16.236 novih mjesta**. Drugi poziv objavljen je 9. lipnja 2023., a prijave su bile otvorene do 8. kolovoza 2023. **Ukupna alokacija drugog poziva iznosi 51.022.570 eura** bespovratnih sredstava, a u tijeku je postupak dodjele bespovratnih sredstava.

Osim infrastrukturnih ulaganja u dječje vrtiće tijekom 2023., MZO je nastavio aktivnosti vezano uz donošenje i usklađivanje propisa predškolskog odgoja i obrazovanja kojim se predviđaju reforme:

1. Donošenje Nacionalnog kurikulumu predškole kojim se, uz ostalo, planira **povećanje broja sati obveznog programa predškole** koji je obavezan za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu – u tijeku je **izrada Nacrta prijedloga Nacionalnog kurikulumu predškole**,

2. **Izrada novoga Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje** te su Odlukom ministra u 2023. imenovane i započele s radom dvije radne skupine:

1. Radna skupina za izradu prijedloga Nacrta Nacionalnog kurikulumu predškole,
2. Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Nacionalnoga kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje,

3. Učiteljima razredne nastave daje se mogućnost raditi na mjestu odgojitelja uz odgovarajuću prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju:

- Izrada i donošenje programa za stjecanje kvalifikacije/dokvalifikacije za odgojitelja je složena procedura uspostavljena kako bi se osigurala kvaliteta i relevantnost obrazovnog programa. Procedure se sastoji od tri proceduralna koraka: izrade i odobravanja standarda zanimanja (dalje u tekstu: SZ), standarda kvalifikacije (dalje u tekstu: SK) i programa. SZ za odgojitelja djece rane i predškolske dobi predložio je Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci. Na temelju pozitivnog mišljenja MZO-a, budući da se radi o reguliranoj profesiji, i stručnog vrednovanja Povjerenstva za vrednovanje SZ-a i skupova kompetencija, MROSP je donio odluku o upisu SZ u Registar HKO-a te je **odobren SZ upisan u Registar HKO-a 15. svibnja 2023.** Na temelju SZ, odgovarajuće visoko učilište izrađuje SK, koji sadrži podatke o minimalnim kriterijima kvalitete koje treba zadovoljavati određena kvalifikacija, uključujući podatke o minimumu ishoda učenja koji treba biti moguće steći svim obrazovnim programima koji vode do stjecanja te kvalifikacije. **Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku predao je 21. rujna 2023. zahtjev za upis SK Sveučilišni prvostupnik (baccalaureus)/sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Registar HKO-a.** Za SK u visokom obrazovanju Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) provest će formalnu provjeru, a zatim ih uputiti na stručno vrednovanje povjerenstvu za vrednovanje SK ili skupova ishoda učenja, čije je mišljenje temelj za donošenje odluke AZVO-a o upisu SK u Registar HKO-a. Upis SK u Registar HKO-a temelj je za izradu obrazovnog programa za prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju učitelja u svrhu stjecanja kvalifikacije odgojitelja, koji će ustrojiti visoko učilište/visoka učilišta,

4. **Osiguravanje fiskalne održivosti dječjih vrtića** – u rujnu 2023. godine donesena je [Uredba o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje iznosa sredstva za fiskalnu održivost dječjih vrtića](#) u kojoj je **određen standard određivanja cijene RPOO-a** i donesena je [Odluka o dodjeli sredstava za fiskalnu održivost dječjih vrtića za pedagošku godinu 2023./2024.](#) Sredstva je ostvarilo **428 jedinica (gradova i općina)** koje imaju javne i/ili privatne vrtiće od ukupno 556 jedinica.

AMPEU je nastavio provoditi godišnji **Erasmus+** poziv za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti odgojno-obrazovnih djelatnika, kao i godišnje pozive za sudjelovanje ustanova RPOO-a u **transnacionalnim projektima**. U 2023. godini u **aktivnostima mobilnosti sudjelovalo je 314 stručnjaka iz sustava RPOO-a.**

2. Posebni cilj 2: Poboljšati odgojno-obrazovne ishode učenika u sustavu osnovnoškolskog i općeg srednjoškolskog obrazovanja

U posebnom cilju 2 definirano je devet (9) mjera usmjerenih ka poboljšanju odgojno-obrazovnih ishoda učenika u sustavu osnovnoškolskog i općeg srednjoškolskog obrazovanja. Nositelji i sunositelji provedbe mjera su: MZO, NCVVO, AZOO, AMPEU, MRRFEU, MROSP.

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.08 Program za međunarodnu procjenu učenika (PISA), rezultati iz matematike (prema spolu)	464 boda <i>Prosjek OECD-a 489</i>	Dostići prosjek OECD-a	463 boda <i>Prosjek OECD-a 472, 2022. (PISA 2022)</i>
OI.02.2.09 Program za međunarodnu procjenu učenika (PISA), rezultati iz znanosti (prema spolu)	472 boda <i>Prosjek OECD-a 489</i>	Dostići prosjek OECD-a	483 boda <i>Prosjek OECD-a 485, 2022. (PISA 2022)</i>
OI.02.2.10 Program za međunarodnu procjenu učenika (PISA), rezultati iz pismenosti (prema spolu)	479 bodova <i>Prosjek OECD-a 487</i>	Dostići prosjek OECD-a	475 bodova <i>Prosjek OECD-a 476, 2022. (PISA 2022)</i>
OI.02.2.48 Duljina vremena kojeg učenici provode u nastavnom procesu (primarno obrazovanje)	1890 sati	Dostići prosjek OECD-a	1890 sati (2023.)
OI.02.2.49 Duljina vremena kojeg učenici provode u nastavnom procesu (niže sekundarno obrazovanje)	2651 sat	Dostići prosjek OECD-a	2651 sat (2023.)

OI.02.2.78 Udio učenika koji pohađaju jednosmjenske osnovne škole	38,72 %	39,44 %	41,57 % (2023.)
---	---------	---------	--------------------

Izvori: PISA 2022, Eurydice, ŠeR

2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2

Mjere u sklopu posebnog cilja 2 usmjerene su ka poboljšanju odgojno-obrazovnih ishoda učenika u sustavu osnovnoškolskog i općeg srednjoškolskog obrazovanja. U prosincu 2023. godine objavljeni su **rezultati OECD-ova istraživanja PISA 2022** provedenog 2022. godine. Rezultati pokazuju da u **području matematičke pismenosti nije zabilježen napredak u rezultatima hrvatskih učenika** u odnosu na prethodne cikluse istraživanja i nije dostignut prosjek OECD- a (rezultat hrvatskih učenika iznosi 463 boda, dok prosjek OECD-a iznosi 472 boda). U **području prirodoslovne pismenosti zabilježen je napredak u rezultatima hrvatskih učenika** u odnosu na prethodne cikluse istraživanja te je **dostignut prosjek OECD-a** (rezultat hrvatskih učenika iznosi 483 boda, a prosjek OECD-a iznosi 485 bodova). U **području čitalačke pismenosti dostignut je prosjek OECD- a**, no došlo je do značajnog pada u prosječnom rezultatu OECD-a u odnosu na prethodne cikluse istraživanja, dok je **rezultat hrvatskih učenika ostao nepromijenjen** (rezultat hrvatskih učenika iznosi 475 bodova, a prosjek OECD- a iznosi 476 bodova).

Od rujna 2023. godine (školske godine 2023./2024.) u **62 osnovne škole** MZO je započeo s provedbom **Eksperimentalnog programa „Osnovna škola kao cjelodnevna škola - Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja“** koji će se provoditi tijekom četiriju školskih godina u odabranim školama. U osnovne škole u Republici Hrvatskoj uvodi se jedna od značajnijih promjena u posljednjih nekoliko desetljeća u obrazovnom sustavu – cjelodnevna škola koja će obuhvatiti sve učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole.

Tijekom 2023. provodila se **prilagodba i opremanje škola za izvođenje Eksperimentalnog programa, financiranje izvannastavnih (B1) i izvanškolskih aktivnosti (B2) eksperimentalnog programa** cjelodnevne škole u školskoj godini 2023./2024. Također, **povećane su i plaće zaposlenika tih osnovnih škola** – fiksni mjesečni dodatak na plaću za sve zaposlenike iznosi pet posto, a ukupni mjesečni dodatak na plaću za učitelje, stručne suradnike i ostale koji u provedbi aktivno sudjeluju iznosi i do 25 posto. Nadalje, u sklopu Eksperimentalnoga programa tijekom 2023. godine, MZO i agencije iz sustava odgoja i obrazovanja organizirali su i proveli **stručna usavršavanja, edukacije i informiranje učitelja, stručnih suradnika i ravnatelja**, a to će nastaviti provoditi.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi donesen je na sjednici Hrvatskoga sabora 15. prosinca 2023. godine (NN, br. 156/2023.), a njime je **omogućeno povećanje broja obveznih i izbornih sati te sati potpomognutog i obogaćenog učenja**. Također, izmjenama i dopunama Zakona utječe se na pitanja **radno-pravnog statusa odgojno-obrazovnih radnika**, a uz reformska ulaganja izmjene se odnose i na druga područja kojima se sustav obrazovanja poboljšava i modernizira.

Tijekom 2023. godine MZO je u sklopu **Nacionalnog programa oporavka i otpornosti 2021. - 2026.** (dalje u tekstu: NPOO), (investicija C3.1. R1-I2 Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevne nastave škole), s ciljem osiguravanja infrastrukturnih i materijalnih kapaciteta za prelazak osnovnih škola u jednu smjenu i provođenje cjelodnevne škole objavio otvoreni trajni poziv na dodjelu bespovratnih sredstava „**Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevne škole**“. Poziv je otvoren od 7. srpnja 2023. do 31. srpnja 2024. godine, a prihvatljivi prijavitelji su Republika Hrvatska i/ili jedinice lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave koje sukladno članku 90. stavku 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi mogu biti osnivači škole. Ukupna alokacija poziva iznosi 302.608.000,00 eura. Projektni prijedlozi zaprimaju se i evaluiraju kontinuirano, a do kraja 2023. godine donesene su **tri odluke o financiranju u ukupnoj vrijednosti 25.757.998,37 eura bespovratnih sredstava** i potpisana su **dva ugovora**.

Nadalje, s ciljem povećanja obuhvata učenika u gimnazijskim programima **kontinuirano se povećava broj razrednih odjela gimnazijskih programa i obogaćuje ponuda gimnazijskih programa u polivalentnim školama i gimnazijama s naglaskom na prirodoslovno-matematički i prirodoslovni program** s ciljem jačanja učenika u STEM područjima, a prema kriteriju ujednačenja dostupnosti u županijama koje nemaju dovoljan broj gimnazijskih programa u srednjim školama. Kako bi se ostvario **značajniji pomak** stope sudjelovanja u gimnazijskim programima, **nužno je povećati infrastrukturne kapacitete** gradnjom novih mjesta ili prenamjenom postojećih strukovnih učionica, stoga je u pripremi poziv na dostavu projektnih prijedloga iz NPOO-a za ulaganja namijenjena osiguravanju infrastrukturnih i materijalnih kapaciteta za povećanje obuhvata gimnazijskim programima.

MRRFEU kao upravitelj programa „**Lokalni razvoj i smanjenje siromaštva**“ financiranog sredstvima **Financijskog mehanizma EGP** provodio je projekte koji pridonose **jačanju kapaciteta institucija osnovnoškolskog obrazovanja u RH u STEM područjima** s konačnim ciljem poboljšanja STEM vještina učitelja i drugih odgojno-obrazovnih radnika te učenika. Radi se o osam projekata usmjerenih na **razvoj vještina učitelja**, 18 projekata **razvoja STEM učionica** i pripadajućih **izvanškolskih aktivnosti** te četiri pilot-projekta **regionalnih znanstvenih centara** kojima je cilj ulaganje u prostore i razvoj specijaliziranih STEM aktivnosti za učenike, s posebnim naglaskom na **potencijalno darovitu djecu**. Sve navedeno usmjereno je ka **poboljšanju pristupa specijaliziranim STEM sadržajima i u**

konačnici razvoju vještina učenika koje odgovaraju potrebama tržišta rada. U projekte je uključeno više od 1500 učitelja i više od 7000 učenika u više od 100 škola diljem RH. Predviđen je razvoj četiriju regionalnih znanstvenih centara: u Osječko-baranjskoj županiji, Splitu, Šibeniku i Ludbregu. Većina projekata završava u prvoj polovici 2024. godine.

AMPEU je tijekom 2023. godine nastavio provoditi godišnji **Erasmus+ poziv za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti odgojno-obrazovnih djelatnika**, kao i godišnje pozive za sudjelovanje **odgojno-obrazovnih ustanova u transnacionalnim projektima**, a u svrhu povećanja razine internacionalizacije i vidljivosti osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja, srednjoškolskog općeg i umjetničkog obrazovanja te međunarodne mobilnosti, suradnje i profesionalnog razvoja učitelja i nastavnika. U 2023. godini **aktivnostima mobilnosti obuhvaćeno je 2124 odgojno-obrazovnih djelatnika**. Euroguidance centar nastavio je sa svojom višegodišnjom praksom **organiziranja stručnih usavršavanja odgojno-obrazovnih** radnika iz područja **profesionalnog usmjeravanja**. Edukacije su održane u skladu s trogodišnjim planom rada Euroguidance/Europass centara u Hrvatskoj koje je odobrila Europska komisija. Svrha edukacija je produbiti znanje stručnih suradnika potrebno za profesionalno usmjeravanje i savjetovanje učenika te pružanje potpore učenicima pri razvoju vještina i radnih navika radi razvitka buduće karijere i cjeloživotne zapošljivosti. U sklopu seminara demonstriraju se i primjenjuju metode i tehnike interaktivnog rada s učenicima. Nakon završetka edukacija sudionicima su dodijeljene potvrde o sudjelovanju putem sustava EMA (e-škole). U 2023. godini organizirana su **tri dvodnevna seminara** te **četiri webinar** **o profesionalnom usmjeravanju** na kojima je **sudjelovalo 188 stručnih suradnika iz osnovnih i srednjih škola**.

Priprema projekta *Unapređenje sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici Hrvatskoj* MROSP-a je u tijeku, a planirano je osmišljavanje modela pružanja usluga cjeloživotnoga profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere sa smjernicama za profesionalno i karijerno savjetovanje i usmjeravanje učenika. Razvoj modela predviđen je Nacionalnim planom za rad, zaštitu na radu i zapošljavanje za razdoblje od 2021. do 2027. godine, mjerom 3.7. Jačanje dostupnosti usluga cjeloživotnoga profesionalnog usmjeravanja za odabir i razvoj karijere te obrazovnoga programa sukladno potrebama tržišta rada.

U sklopu projekta „Modernizacija sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“ koji je financiran iz Europskoga socijalnog fonda (dalje u tekstu: ESF), Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.“ (dalje u tekstu: OPULJP), ASOO je u 2023. godini organizirao **VII. konferenciju za ravnatelje srednjih strukovnih škola**, a cilj konferencije bio je uz **kontinuiran razvoj, razmjenu inovacija i umrežavanje ravnatelja** kao ključnih osoba sustava uključiti ih i informirati o svim fazama pripreme i uvođenja novih kurikularnih dokumenata. Na konferenciji su sudjelovali i inozemni predavači, predstavnici CEDEFOP-a i OECD-a te je okupila **gotovo 300 sudionika**.

3. Posebni cilj 3: Osigurati višu razinu zapošljivosti osoba s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

U posebnom cilju 3 definirano je devet (9) mjera s ciljem osiguravanja više razine zapošljivosti osoba s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Nositelji i sunositelji provedbe mjera su: MZO, ASOO, MINGOR, MINTS, AMPEU.

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.66 Stopa zaposlenosti osoba koje su nedavno završile strukovno obrazovanje i osposobljavanje (osobe od 20. do 34. god. koje su završile obrazovanje 1 – 3 godine prije referentne godine, ISCED 3 - 4)	72,4 %	73,7 %	75,6 % 2022.

Izvor: Eurostat

3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3

Mjere u sklopu posebnog cilja 3 definirane su s ciljem osiguravanja više razine zapošljivosti osoba s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Nastavak provedbe kurikularne reforme u strukovnom obrazovanju uključivao je čitav niz aktivnosti usmjerenih na jače povezivanje obrazovanja i tržišta rada, odnosno prilagodbu strukovnog obrazovanja razvojnim potrebama gospodarstva. ASOO je tijekom 2023. godine provodio projekt „Modernizacija sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“ koji je financiran iz Europskoga socijalnog fonda (dalje u tekstu: ESF), Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.“ (dalje u tekstu: OPULJP), u sklopu kojeg je **razvijena Metodologija izrade sektorskog kurikulumu, strukovnog kurikulumu i kurikulumu ustanove za strukovno obrazovanje – smjernice i upute za izradu**. Na temelju te metodologije **izrađeno je 130 strukovnih modularnih i ishodovno orijentiranih kurikulumu**.

Uz projekt *Modernizacije sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja* tijekom 2023. godine provodili su se projekti u sklopu Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava *Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju u prioritetnim područjima* financirani sredstvima OPULJP-a, ESF-a, te Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ (dalje u tekstu: OPKK) Europskoga fonda za regionalni razvoj (dalje u tekstu: EFRR) te su se **razvijali sektorski kurikulumi radi racionalizacije programske ponude u sektoru, razvijali i unaprjeđivali strukovni kurikulumi u svim sektorima orijentirani na ishode učenja**, a temeljeni na SZ i SK s posebnim naglaskom na zelenu i digitalnu tranziciju, **jačali kapaciteti odgojno-obrazovnih djelatnika i ustanova**, a kao priprema i potpora provedbi novih kurikuluma **jačali su se kapaciteti strukovnih nastavnika i mentora kod poslodavaca** usmjeravanjem i metodološkom potporom vezanom uz poučavanje učenika na učenju temeljenom na radu, provodile aktivnosti promocije strukovnoga obrazovanja i podizanja njegove privlačnosti te se ulagalo u infrastrukturne uvjete (adaptacija, dogradnja i rekonstrukcija) i opremanje specijaliziranom opremom regionalnih centara kompetentnosti i partnerskih strukovnih škola kako bi se osigurali bolji uvjeti za učenje i poučavanje te podigla kvaliteta provedbe učenja temeljenog na radu. U 2023. godini došlo je do uspješnije apsorpcije sredstava. Ključni troškovi koji su se financirali u sklopu provedbe projekata odnosili su se na **ulaganja u rekonstrukciju, obnovu, dogradnju i/ili adaptaciju centara i partnerskih škola** i na **nabavu specijalizirane opreme, razvoj kadrovskih i stručnih kapaciteta, razvoj i modernizaciju strukovnih kurikuluma**, kao i **razvoj različitih programa usavršavanja i osposobljavanja**. Izrađeno je **48 SZ, 5 SKOMP-ova, 56 SK, provele su se 42 modernizacije programa/kurikuluma, 44 kurikuluma** (za stjecanje kvalifikacija na razini 3, 4.1, 4.2 i 5), **5 kurikuluma za pomoćna zanimanja, 17 predmetnih kurikuluma** (izborni, fakultativni, izvannastavne aktivnosti), **49 djelomičnih i mikro kvalifikacija i 217 programa obrazovanja odraslih** (za formalno i neformalno obrazovanje/učenje). Od početka provedbe projekata do kraja 2023. u obrazovnim aktivnostima u (pod)sektorima strojarstvo, elektrotehnika i računalstvo, poljoprivreda i zdravstvo sudjelovalo je 2795 nastavnika i 8800 učenika. Šest projekata vezanih uz uspostavu regionalnih centara kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva, koji su financirani iz OPULJP-a u nadležnosti MINTS-a, do kraja 2023. godine završili su s provedbom. Sveukupno je za provedbu aktivnosti uspostave regionalnih centara kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva u financijskoj perspektivi 2014. - 2020. isplaćeno 29.514.149,69 eura, dok je u 2023. godini ukupno isplaćeno 16.428.617,10 eura. U obrazovnim aktivnostima od početka provedbe do kraja 2023. ukupno je bilo uključeno 3543 učenika i 1102 nastavnika. Iako provedba aktivnosti vezanih uz regionalne centre kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva pridonosi ostvarenju posebnog cilja 3 Nacionalnog plana, MINTS o navedenom detaljno izvještava u sklopu *Nacionalnog plana za razvoj održivog turizma do 2027. godine, Mjera 5.2 Usklađivati kompetencije ljudskih potencijala sa zahtjevima radnih mjesta i tržišta rada u turizmu*.

MZO je proveo **postupak vrednovanja postojećih regionalnih centara kompetentnosti** te je 20. srpnja 2023. godine donesena [Odluka o ponovnom imenovanju regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju](#) kojom se **ponovno imenuje 25 regionalnih centara kompetentnosti** na razdoblje od pet godina.

Kako bi se povećao broj učenika u strukovnim kurikulumima značajnim za gospodarski i regionalni razvoj, a s ciljem poticanja izvrsnosti u strukovnom obrazovanju, kao i odabira relevantnih i tržišno opravdanih strukovnih kurikuluma za stjecanje kvalifikacija, MZO je u 2023. godini izradio **prijedlog kriterija za dodjelu poticaja polaznicima uključenim u kurikulume za stjecanje kvalifikacija relevantnih tržištu rada**. Sredstava za dodjelu poticaja polaznicima uključenim u kurikulume za stjecanje kvalifikacija relevantnih na tržištu rada planirana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu, a ukupan iznos poticaja za 2023. godinu iznosio je 46.000 EUR. Planirano je da se *Odlukom o kriterijima za dodjelu poticaja polaznicima uključenim u kurikulume za stjecanje kvalifikacija relevantnih na tržištu rada* obuhvate učenici koji su na WorldSkills Croatia 2023. osvojili 1., 2. i 3. mjesto u 52 discipline iz natjecanja zanimanja i smotri učeničkih radova. Planirano nije ostvareno u 2023. godini te se planira provesti u 2024. godini.

MINTS je u školskoj i akademskoj godini 2023./2024., na temelju **Programa poticanja obrazovanja kadrova u ugostiteljstvu i turizmu – Stipendije 2023.**, sufinanciralo stipendije novih **292 učenika i studenata** koji se obrazuju za **ugostiteljsko-turistička zanimanja i zanimanja vezana uz razvoj posebnih oblika turizma** za koje se provode programi u **104 srednje strukovne škole i 46 visokoškolskih ustanova**. Riječ je programu stipendiranja koje MINTS provodi u suradnji s pravnim i fizičkim osobama (obrti) koje su registrirane za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u objektima iz skupine hoteli i skupine kampovi, iz skupina restorani, barovi, catering objekti i objekti jednostavnih usluga, hosteli i skupine kampovi, iz skupina restorani, barovi, catering objekti i objekti jednostavnih usluga, hosteli iz skupine ostali ugostiteljski objekti ili turističkom agencijom na način da svaki dionik sudjeluje u sufinanciranju stipendije 30 % ukupnog iznosa stipendije. Za stipendije kroz ovaj javni poziv je izdvojeno 497.700,00 EUR za školsku godinu 2023./2024. Prema izvršenju proračuna na dan 31. 12. 2023. godine za potrebe stipendija stipendistima koji su u postupku stipendiranja bili u 2023. godini utrošeno je 1.111.508,61 eura. Strukovno obrazovanje podrazumijeva intenzivnu suradnju gospodarskog sektora i obrazovnoga sustava, što se ovom mjerom postiže budući da gospodarski i turistički subjekti aktivno sudjeluju u dijelu financijskih potpora u čijim objektima se održava stručna praksa pod vodstvom mentora, što je dodatni motiv budućem poslodavcu za organiziranje kvalitetne stručne prakse učenicima. Dodana vrijednost mjere je što po završetku obrazovanja stipendista gospodarski subjekt/poslodavac zapošljava stipendista.

MZO je na svojim mrežnim stranicama objavio [Registar gospodarskih subjekata uključenih u provedbu dualnog modela obrazovanja](#) za stjecanje kvalifikacija staklar, dimnjačar, prodavač,

soboslikar ličilac dekorater, kuhar, konobar, CNC operater, frizer i kozmetičar u kojemu se redovito ažurira popis slobodnih mjesta za izvođenje učenja temeljenog na radu u gospodarskim subjektima u strukovnim kurikulumima prema dualnome modelu obrazovanja. U 2023. godini **ukupno 814 gospodarskih subjekata primilo je učenike na učenje temeljeno na radu.**

U sklopu spomenutoga ESF projekta ASOO-a *Modernizacija sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja* provedeno je **ukupno 18 radionica za ravnatelje, stručne suradnike i satničare srednjih strukovnih škola** pod nazivom „**Kurikulum ustanove, model i primjena**“. Radionice su održane u **14 gradova i 11 županija** te je na njima **sudjelovalo 588 sudionika iz 223 strukovne škole.**

U 2023. godini **ASOO je organizirao 437 stručnih skupova i aktivnosti** na kojima je ukupno sudjelovalo **10.236 sudionika**, od toga **90 nastavnika sudjelovalo je u usavršavanjima kod poslodavaca**. Nadalje, **23 predstavnika poslodavaca** sudjelovalo je na **stručnom usavršavanju u organizaciji ASOO-a.**

U 2023. godini ASOO je organizirao **četvrto Državno natjecanje učenika strukovnih škola – WorldSkills Croatia 2023.** Natjecanje je organizirano na Zagrebačkom velesajmu uz sudjelovanje **više od 400 učenika, 400 mentora te više 200 strukovnih škola.** Događaje je obišlo oko **5000 posjetitelja iz Hrvatske i inozemstva.** Prije samog natjecanja provedena je **medijska kampanja s ciljem promicanja važnosti strukovnog obrazovanja te natjecanja.** Kampanja je provedena na digitalnim oglasnim mjestima u Zagrebu te na internetskim portalima te društvenim mrežama. U rujnu 2023. godine u Gdanjsku u Poljskoj održano je **EuroSkills natjecanje**, a ASOO je pripremio i poslao **natjecateljski tim od 10 natjecatelja koji se natjecao u 8 disciplina.** Na natjecanju je **osvojena brončana medalja u timskoj disciplini Modni dizajn te medalja izvrsnosti u disciplini Hotelska recepcija.**

U svrhu daljnje internacionalizacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja tijekom 2023. godine, AMPEU je nastavio redovito provoditi godišnji **Erasmus+** poziv za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti odgojno-obrazovnih radnika i učenika, kao i godišnje pozive za sudjelovanje odgojno-obrazovnih ustanova u transnacionalnim projektima. U 2023. godini **aktivnostima mobilnosti obuhvaćena su 2642 učenika i 310 odgojno-obrazovnih djelatnika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.**

4. Posebni cilj 4: Povećati udio odraslog stanovništva u procesima cjeloživotnog učenja

U svrhu povećanja udjela odraslog stanovništva u procesima cjeloživotnog učenja u posebnom cilju 4 definirano je sedam (7) mjera. Nositelji i sunositelji provedbe mjera su: MZO, ASOO, HOK, HZZ, AMPEU.

4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.43 Stopa sudjelovanja u obrazovanju i osposobljavanju (posljednja četiri tjedna) prema spolu, dobi i razini obrazovanja	3,2 %	4 %	4,4 % (2022.)
OI.02.2.67 Postotak stanovništva u dobi od 16. do 74. godine koji imaju najmanje osnovne digitalne vještine	53,35 %	56 %	58,95 % (2023.)
OI.02.2.35 Sudjelovanje u obrazovanju i osposobljavanju prema spolu i dobi (posljednjih 12 mjeseci), (dobna skupina od 25. do 64. godine)	31,8 %	33,8 %	27,3 % (2022.)

Izvor: Eurostat

4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 4

Mjere posebnog cilja 4 usmjerene su ka povećanju udjela odraslog stanovništva u procesima cjeloživotnog učenja. U svrhu povećanja usklađenosti obrazovne ponude i potražnje, smanjenja razlike

u kvaliteti programa za obrazovanje odraslih i dostupnosti programa obrazovanja u pojedinim sektorima nastavljena je izrada oglednih programa obrazovanja odraslih usklađenih s HKO-om, koji služe u svrhu podizanja kvalitete i usklađenosti programa s potrebama gospodarstva. ASOO je u 2023. godini izradio **84 ogledna programa koje ustanove mogu preuzimati i provoditi**. Kontinuirano se izrađuju suvremeni programi obrazovanja odraslih u skladu s HKO-om, temeljeni na stvarnim potrebama gospodarstva i aktualnim trendovima u društvu i gospodarstvu vezanih za zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju. Tijekom 2023. godine **u sustavu vaučeri dostupno je 856 digitalnih i zelenih programa**.

Kako bi se povećao udio odraslog stanovništva u procesima cjeloživotnog učenja, MZO je tijekom 2023. godine nastavio s aktivnostima vezanim uz **uspostavu sustava vrednovanja prethodnog učenja** započetim u srpnju 2022. godine u sklopu projekta „Uspostava sustava vrjednovanja prethodnog neformalnog i informalnog učenja u Hrvatskoj“ koji financira Europska unija Instrumentom tehničke podrške, a provodi OECD, u suradnji s Europskom komisijom. Tijekom 2023. godine **radio se *Pravilnik o načinu prijave i provođenja vrednovanja prethodnog učenja, metodologija za izradu programa vrednovanja i vodič za ustanove za obrazovanje odraslih***. Donošenje Pravilnika predviđeno je u I. kvartalu 2024. Vrednovanje prethodnog učenja pridonijet će povećanju stope sudjelovanja odraslih u cjeloživotnom učenju i značajno olakšati pristup tržištu rada svim kategorijama odraslih, a posebice najosjetljivijim.

Tijekom 2023. ASOO je proveo aktivnosti usmjerene na daljnji razvoj izgradnje sustava osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih. U 2023. godini **završen je proces razvoja i pilotiranja samovrednovanja i vanjskog vrednovanja ustanova za obrazovanje odraslih** te je proveden niz aktivnosti osnaživanja kapaciteta sustava obrazovanja odraslih za izgradnju i provedbu sustava osiguravanja kvalitete kao i aktivnosti jačanja kapaciteta vanjskih vrednovatelja. **Tri ustanove za obrazovanje odraslih** prošle su **postupak vanjskog vrednovanja** te su **izdana prva rješenja o ocjeni razine kvalitete**, dok su **22 ustanove** prošle **pilot vanjsko vrednovanje**. Donošenjem [Pravilnika o načinu vanjskog vrednovanja ustanova za obrazovanje odraslih i skupova ishoda učenja te načinu rada i imenovanja povjerenstva za prigovore na izvješće o vanjskom vrednovanju \(NN, br. 19/2023.\)](#) **završen je i proces izgradnje zakonskog okvira** i temelja za provođenje navedenih postupaka.

U sklopu ove mjere nastavljena je provedba OECD-ova istraživanja Program za međunarodnu procjenu kompetencija odraslih (PIAAC, 2018. - 2024. godine). ASOO, kojeg je MZO imenovao nacionalnim tijelom odgovornim za provedbu istraživanja PIAAC u Republici Hrvatskoj, nastavila je s organizacijom provedbe svih aktivnosti u sklopu ovog istraživanja, sukladno obveznim uputama i smjericama konzorcija zaduženog za provedbu PIAAC-a na globalnoj razini. U 2023. **završeno je terensko prikupljanje podataka u sklopu glavne studije** nakon čega je uslijedila **obrada, analiza i predaja baze prikupljenih podataka**, a koja će se nastaviti i tijekom 2024. godine. Za javnu objavu podataka

ovlašten je isključivo OECD, koji je odgovoran i za dinamiku same objave, koja je planirana krajem 2024. ili početkom 2025. godine. U lipnju 2023. **završen je ESF projekt *Razvoj sustava osiguranja kvalitete u obrazovanju odraslih*** iz kojeg su financirane sve navedene aktivnosti te je nastavljena izrada oglednih programa obrazovanja odraslih usklađenih s HKO-om, koji služe u svrhu podizanja kvalitete i usklađenosti programa s potrebama gospodarstva.

Nizom aktivnosti koje su se organizirale u sklopu ESF projekta ***Promocija cjeloživotnog učenja faza II***. ASOO, **jačale su se i kompetencije obrazovnog osoblja iz ustanova za obrazovanje odraslih**. U 2023. godini proveden je **IV. ciklus andragoških radionica koje je završilo 25 sudionika/andragoških djelatnika** koji su imali na raspolaganju besplatne, ali vrlo ozbiljne i zahtjevne edukacije organizirane u pet modula. Edukacije su se provodile **programom Curriculum globALE** koji obuhvaća pet tematskih osnovnih modula u trajanju od osamnaest radnih dana, odnosno 336 sati. Polaznici andragoških radionica **održali su devet završnih radionica** (u obliku besplatnih jednodnevnih radionica) kojima su obuhvaćeni dodatni polaznici iz ustanova za obrazovanje odraslih i srednjih strukovnih škola i tako je napravljena izvrsna diseminacija što je zasigurno dalo i dodatnu vrijednost sustavu obrazovanja odraslih, a **na završnim radionicama sudjelovalo je 150 andragoških djelatnika**. U 2023. godini održan je i **XI. međunarodni andragoški simpozij** na kojemu je sudjelovalo **140 sudionika**. Simpozij je bio usmjeren na aktualne teme vezane uz obrazovanje odraslih (vanjsko vrednovanje ustanova za obrazovanje odraslih kao jedan od važnih elemenata sustava osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih, primjena novih pravilnika u obrazovanju odraslih te izrada standarda kvalifikacija). Projektom je **u programe stručnog usavršavanja uključeno 315 andragoških djelatnika**. U travnju 2023. godine, u sklopu nacionalne obrazovne kampanje **Tjedan cjeloživotnog učenja**, građani su imali priliku sudjelovati na **besplatnim predavanjima, radionicama, okruglim stolovima i sličnim događajima**, a brojne obrazovne ustanove predstavile su svojim potencijalnim polaznicima mogućnosti obrazovanja koje im se nude, posebice jer je sve veća mogućnost besplatnog obrazovanja putem vaučera za odrasle osobe za digitalne i zelene vještine. U sklopu svečanog otvorenja, sa svrhom približavanja ideje o cjeloživotnome učenju različitim ciljnim skupinama, održan je i **15. sajam cjeloživotnog učenja** u Studentskome centru Dubrovnik. Kampanja je i u 2023. uspješno provedena pa je diljem Republike Hrvatske, prema prijavama organizatora, **održano 513 događaja na kojima je sudjelovalo 220 različitih institucija** u suradnji s partnerima (tijelima državne uprave, socijalnim partnerima, HZZ-om, županijama, lokalnom zajednicom, udrugama, kulturnim institucijama, ustanovama za obrazovanje odraslih, školama i ostalim organizacijama). Angažirano je osam regionalnih koordinatora koji su pomagali u pripremi, organizaciji i provedbi kampanje s ciljem decentralizacije aktivnosti vezanih uz učenje i obrazovanje. U sklopu kampanje u 2023. godini **dodijeljene su tri nagrade *Maslačak znanja*** za postignuća u učenju odraslih te **tri *Priznanja za doprinos razvoju obrazovanja odraslih***. Do kraja provedbe projekta (lipanj 2023.) angažirane su dodatne 24 ustanove za obrazovanje odraslih u svrhu promocije cjeloživotnog učenja na

regionalnoj razini koje su organizirale **ukupno 37 radionica na kojima je sudjelovalo 498 sudionika, a održana su i 552 promotivna događaja**. ASOO će nastaviti s provedbom aktivnosti u sklopu projekta financiranog iz financijske perspektive 2021. - 2027. Europskoga socijalnog fonda plus (dalje u tekstu: ESF+) koje će obuhvaćati mjere 4.2., 4.3. i 4.5. Nacionalnog plana.

Aktivnosti vezane uz ulaganja u Majstorsku školu u 2023. godini nisu započele. HOK aktivno radi na pripremi projekta zajedno s ostalim relevantnim dionicima kao što su ponajprije MRRFEU, MROSP, MINGOR i MZO. Početak provedbe projektnih aktivnosti očekuje se do kraja 2024. godine. Također, u 2023. godini nisu započele aktivnosti usmjerene na osiguravanje financijskih poticaja korisnicima za uključivanje u prioritetne programe osposobljavanja i usavršavanja u području stjecanja temeljnih vještina Nacionalnog plana planirane mjerom 4.6.

U svrhu povećanja razine internacionalizacije obrazovanja odraslih, AMPEU je nastavio redovito provoditi godišnji Erasmus+ poziv za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti odraslih polaznika i andragoških djelatnika, kao i godišnje pozive za sudjelovanje ustanova za obrazovanje odraslih u transnacionalnim projektima. U 2023. godini **aktivnostima mobilnosti obuhvaćeno je 79 odraslih polaznika i 210 andragoških djelatnika** u sustavu obrazovanja odraslih.

5. Posebni cilj 5: Povećati završnost u visokom obrazovanju

Povećanje završnosti u visokom obrazovanju postići će se provedbom sedam (7) mjera definiranih posebnim ciljem 5. Nositelji i sunositelji provedbe mjera su: MZO, AZVO, AMPEU.

5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.68 Stjecanje tercijarnog obrazovanja (u dobi od 25. do 34. godine)	36,6 %	40 %	35,5 % (2022.)

Izvor: Eurostat

5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 5

Mjere u sklopu posebnog cilja 5 definirane su s ciljem povećanja završnosti u visokom obrazovanju.

Operativna radna skupina za uspostavu informacijskog sustava evidencija u visokom obrazovanju (ISeVO) aktivno je surađivala na uspostavi Središnjih evidencija u visokome obrazovanju sukladno

Pravilniku o sadržaju i korištenju informacijskih sustava u visokom obrazovanju (NN, br. 36/2023.). Tijekom 2023. godine **Sveučilišni računski centar** (dalje u tekstu: SRCE) kao **nositelj projekta proveo je postupak javne nabave i ugovorio uslugu programiranja ISeVO**, definirana je **arhitektura budućega informatičkog sustava**, uspostavljeno je **razvojno okruženje za ISeVO**, dovršene su **funkcionalne specifikacije za povezivanje s Upisnikom visokih učilišta i Upisnikom studijskih programa** i registrirana **web domena** za ISeVO: visokoobrazovanje.hr.

Uspostavljen je Digitalni registar diploma kako bi visoka učilišta sukladno Pravilniku o obliku i sadržaju svjedodžbe, diplome i dopunske isprave o studiju (NN, br. 74/2023.) od 1. siječnja 2024. mogla izdavati digitalni oblik svjedodžbe, diplome i dopunske isprave o studiju koji sadrži iste podatke kao i javna isprava u pisanom obliku. Stvoreni su preduvjeti da visoka učilišta mogu u Digitalni registar diploma **pohraniti podatke o diplomama koje su izdala u posljednjih 40 godina**.

Početakom 2023. godine na snagu je stupio novi Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti (NN, br. 151/22) kojim je uveden **novi sustav osiguravanja kvalitete**, temeljen na suvremenim kriterijima, s ciljem poticanja osnivanja i razvoja studijskih programa u područjima značajnim za razvoj gospodarstva i društva. Ujedno se s predloženim zakonskim rješenjima uskladio **okvir sustava osiguravanja kvalitete koji je jednako primjenjiv na javna i privatna visoka učilišta, odnosno znanstvene institute** te uspostavio **okvir za donošenje sustava vrednovanja** koji će osigurati primjenu jednakih kvalitativnih standarda bez obzira na vrstu studijskog programa. Postupak stjecanja dopusnice za izvođenje studijskih programa, kao i kriteriji za njihovo vrednovanje, standardizirani su za sve vrste visokih učilišta, a uključuju i usklađenost studijskog programa sa SK upisanim u Registar HKO-a, ako je upisan SK. Uvođenje kriterija za usklađenost studijskog programa sa SK koji se upisuje u Registar HKO-a u redovitom postupku izrade i odobravanja studijskih programa na temelju procjena sadašnjih i budućih potreba tržišta rada, društva i pojedinca, strateška je obveza MZO-a.

Zakon osigurava potpunu autonomiju AZVO-a u provođenju postupka vanjskog vrednovanja i izdavanja dopusnice visokim učilištima, znanstvenim institutima i studijskim programima. Tijekom 2023. godine MZO je pružao podršku visokim učilištima, AZVO-u te ostalim dionicima u sustavu visokog obrazovanja u primjeni i provedbi nove zakonske regulative.

U cilju povećanja kvalitete i relevantnosti studijskih programa u odnosu na potrebe tržišta rada, tijekom 2023. nastavljena je intenzivna primjena HKO-a s ciljem upisa SK i skupova ishoda učenja u Registar HKO-a. Posljedično, 2023. godine provedeno je u visokom obrazovanju (dalje u tekstu: VO) **formalno vrednovanje 44 zahtjeva za upis SK i stručno vrednovanje 21 zahtjeva za upis SK, na temelju čega je 11 dodatnih SK u visokom obrazovanju upisano u Registar HKO-a**. Radi povećanja učinkovitosti HKO-a u visokom obrazovanju **ažurirane su Smjernice za razvoj SK u VO-u**. Odobreni SK služiti će za razvoj i unaprjeđenje studijskih programa u skladu s načelima HKO-a.

Slijedom održanih edukacija u organizaciji MZO-a o mikrokvalifikacijama u VO-u, tijekom 2023. osobito se **poticalo i financiralo izrađivanje skupova ishoda učenja i SK** koji predstavljaju **temelj za izradu programa cjeloživotnog učenja na razini VO-a** kojima se stječu **zelene i digitalne vještine** kako bi se pridonijelo **ispunjavanju ciljeva zelene i digitalne Europe**. Tijekom 2023. **pozitivno su vrednovana i upisana u Registar HKO-a 23 programa cjeloživotnog učenja** na razini VO-a. Transparentnost informacija o mikrokvalifikacijama povećala se uspostavljanjem rubrike o mikrokvalifikacijama na portalu www.kvalifikacije.hr.

U akademskim godinama 2022./2023. i 2023./2024. **raste broj studijskih programa na stranim jezicima koji se izvode na hrvatskim visokim učilištima**. Od ukupno 129 akreditiranih studija na stranim jezicima u RH, u akademskoj godini 2022./2023. izvodilo ih se ukupno 10, odnosno 19 u akademskoj godini 2023./2024. Osim toga, u akademskoj godini 2023./2024. vidljiv je **porast broja stranih studenata** koji na **hrvatskim visokim učilištima** studiraju **na cjelovitom studiju na stranom jeziku** u odnosu na njihov broj u akademskoj godini 2022./2023.

Aktivno se radi na uklanjanju prepreka za privlačenje stranih studenata na studije na stranim jezicima u svrhu stjecanja kvalifikacije u RH suradnjom s visokim učilištima, AMPEU-om i drugim relevantnim tijelima državne uprave (MVEP i MUP). Glavni naponi usmjereni su na **unaprjeđivanje postupka ishodovanja viza za državljane trećih država** koji žele **upisati cjeloviti studij u RH**.

Dalje se radi na promociji hrvatskih visokih učilišta u inozemstvu s ciljem privlačenja stranih studenata na cjeloviti studij u RH uz suradnju s AMPEU-om i Rektorskim zborom. Godine 2023. MZO i AMPEU izradili su **Akcijski plan inicijative Study in Croatia (2023. - 2024.)**. Tijekom 2023. hrvatska visoka učilišta zajednički su sudjelovala na **međunarodnim sajmovima VO-a** u sklopu **inicijative Study in Croatia**, odnosno sajmu obrazovanja **Informativa u Ljubljani** i najprestižnijem europskom sajmu visokog obrazovanja **European Association for International Education (EAIE)**. Osim toga, suradnjom s Rektorskim zborom radi se na unaprjeđenju zajedničkog predstavljanja hrvatskih visokih učilišta na međunarodnim sajmovima visokog obrazovanja s ciljem uspostave sustava promocije na nacionalnoj razini, što se primarno odnosi na uvođenje učinkovitih modela sufinanciranja, definiranje ciljanih regija i zemalja od zajedničkog interesa, mogućnost subvencioniranja dijela školarine za državljane trećih zemalja koji studiraju u RH u sklopu nepopunjenih kvota, mogućnosti subvencioniranja prehrane stranim studentima te rješavanje pitanja zdravstvenog osiguranja.

Tijekom 2023. još jedno hrvatsko visoko učilište postalo je dio **aliijansi europskih sveučilišta**, uz dosadašnjih pet visokih učilišta (**Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku**). Uključivanje hrvatskih visokih učilišta u alijanse pridonosi izvrsnosti i kvaliteti studijskih programa, poučavanja i studiranja, kao i njihovoj prepoznatljivosti i konkurentnosti na međunarodnoj razini.

AMPEU redovito provodi natječaje na temelju međudržavnih sporazuma, i to za **Bilateralni program akademske mobilnosti** u sklopu kojeg su na aktivnosti mobilnosti **sudjelovala 73 studenta i 10**

nastavnika, te za srednjeeuropski program razmjene **CEEPUS** u sklopu kojeg je na aktivnosti mobilnosti **sudjelovalo 211 studenata i 171 nastavnik**. Također, **redovito se provodi godišnji Erasmus+ poziv** za sudjelovanje u aktivnostima **mobilnosti studenata** s ciljem jačanja jezičnih, digitalnih i ostalih vještina i ostvarivanja mogućnosti stručne prakse u inozemstvu te nastavnog i nenastavnog osoblja s ciljem unaprjeđenja njihovih vještina podučavanja. Isto tako, nastavio se provoditi Erasmus+ poziv za sudjelovanje visokih učilišta u **transnacionalnim Erasmus+ projektima**, s ciljem modernizacije i razvoja inovativnosti visokih učilišta. U 2023. godini u Erasmus+ aktivnostima mobilnosti **sudjelovao je 7451 student i 4453 nastavnog i nenastavnog osoblja**.

S ciljem povećanja dostupnosti i stjecanja VO-a nastavljena je dodjela državnih stipendija u sklopu projekta **Dodjela stipendija studentima nižega socio-ekonomskog statusa**. Financijska sredstva za isplatu državnih stipendija osigurana su **sinergijom Državnoga proračuna i ESF+** u sklopu Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021. - 2027.“ (dalje u tekstu: PULJP). Projektom je u akademskoj godini **2022./2023. dodijeljeno 12.000 izravnih potpora studentima nižega socio-ekonomskog statusa**. U akademskoj godini **2023./2024.** nastavljena je provedba i **dodjela državnih stipendija za 12.000 studenata nižega socio-ekonomskog statusa**.

Postupak dodjele državnih stipendija u STEM područjima znanosti provodi se u sklopu projekta **Dodjela stipendija studentima u STEM i ICT područjima znanosti**. Projektom je u akademskoj godini **2022./2023. dodijeljeno 1388 stipendija**. Povećanjem završnosti studija u STEM područjima znanosti pridonosi se smanjivanju strukturne neusklađenosti ponude obrazovanja i vještina s potrebama identificiranim u navedenim područjima na tržištu rada. U akademskoj godini **2023./2024.** nastavljena je provedba i **dodjela državnih STEM stipendija za 1365 studenata u prioritetnim STEM područjima znanosti**.

Trenutačno je **u pripremi novi poziv ulaganja u studentske domove „Modernizacija, unaprjeđenje i proširenje infrastrukture studentskog smještaja za studente u nepovoljnom položaju“** u sklopu Programa „Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027.“ (dalje u tekstu: PKK). Ulaganje će biti također usmjereno na podršku javnim visokim učilištima za proširenje i poboljšanje njihovih smještajnih kapaciteta za studente te će pridonijeti smanjenju troškova studiranja, poboljšanju studentskoga standarda i povećanju pristupa visokom obrazovanju za studente u redovitom statusu, s naglaskom na studente u nepovoljnom položaju.

6. Posebni cilj 6: Osigurati pristup odgoju i obrazovanju učenicima s teškoćama u razvoju i studentima s invaliditetom

U sklopu posebnog cilja 6 definirane su tri (3) mjere usmjerene ka osiguravanju pristupa odgoju i obrazovanju učenicima s teškoćama u razvoju i studentima s invaliditetom. Nositelj i sunositelj provedbe mjera su: MZO i AZOO.

6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.75 Broj djece s teškoćama u razvoju uključenih u inkluzivno obrazovanje	28.390	373	29.912 (2023.)
OI.02.2.76 Broj studenata s invaliditetom u sustavu visokog obrazovanja	229	10	399 (2023.)

Izvor: MZO

6.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 6

Podatak o broju djece s teškoćama u razvoju uključenih u inkluzivno obrazovanje (29.912) svakako pokazuje značajan napor i predanost obrazovnog sustava u Hrvatskoj prema inkluzivnom pristupu. Ovaj broj odražava angažman u osiguravanju pristupačnosti obrazovanja za sve učenike, uključujući one s posebnim potrebama.

Posebni kurikulumi za osnovnu školu su izrađeni, završen je postupak javnog savjetovanja te su u postupku donošenja. Donošenje nastavnih planova posebnih kurikuluma bit će finalizirano tijekom 2024. godine. Ovaj korak predstavlja važan razvojni proces u hrvatskome obrazovnom sustavu jer **posebni kurikulumi pružaju prilagođeni pristup obrazovanju učenicima s posebnim potrebama.** Očekuje se da će donošenje ovih posebnih kurikuluma **pridonijeti boljoj inkluziji učenika s različitim potrebama u sklopu redovitoga obrazovnog sustava.** Nastavni planovi su rezultat pažljivog razmatranja potreba učenika s posebnim potrebama te su **usmjereni na pružanje odgovarajuće podrške i prilagodbi** kako bi se omogućilo **optimalno učenje i razvoj svakoga pojedinog učenika.** Sudjelovanje javnosti uz javno savjetovanje dodatno pridonosi transparentnosti i kvaliteti kurikuluma,

omogućujući zajednici da izrazi svoje mišljenje i pridonese oblikovanju obrazovnih standarda. Očekuje se da će donošenje ovih nastavnih planova značajno unaprijediti kvalitetu obrazovanja za učenike s posebnim potrebama te potaknuti inkluzivno obrazovanje kao temeljnu vrijednost u hrvatskome obrazovnom sustavu.

U 2023. godini **usvojeni su Program za stjecanje kvalifikacije pomoćnika u nastavi i Program stjecanja kvalifikacije stručnog komunikacijskog posrednika**, predstavljajući značajan korak prema unaprjeđenju obrazovnog sustava. Ovi programi imaju ključnu ulogu u osiguravanju stručne podrške učenicima s posebnim potrebama pridonoseći stvaranju inkluzivnog okruženja u kojem svaki učenik ima priliku ostvariti svoj puni potencijal. Program za stjecanje kvalifikacije pomoćnika u nastavi/ stručnoga komunikacijskog posrednika osmišljen je s ciljem pružanja odgovarajuće obuke i pripreme za osobe koje žele raditi kao pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici u obrazovnim ustanovama. **Ova kvalifikacija ima ključnu ulogu u podršci učenicima s različitim oblicima potreba**, pružajući im dodatnu podršku kako bi im se omogućilo sudjelovanje u školskim aktivnostima i postizanje njihova punog potencijala. U sklopu *Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine, posebnog cilja 1: Osigurati inkluzivan odgoj i obrazovanje za djecu s teškoćama u razvoju i studente s invaliditetom* osigurava se neposredna potpora pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju. Ova inicijativa ima cilj omogućiti učenicima da sudjeluju u odgojno-obrazovnom procesu na jednak način kao i ostali učenici, čime se aktivno sprečava njihova diskriminacija na temelju invaliditeta. U 2023. godini učenicima s teškoćama u razvoju pružalo je potporu 4267 pomoćnika u nastavi i 63 stručna komunikacijska posrednika.

U 2023. godini Nacionalna skupina za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja izradila je i usvojila *Plan mjera za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja za razdoblje 2023. – 2025.* Mjere *Načela 7 – Jačanje kapaciteta i trajno akademsko usavršavanje* usmjerene su na kontinuirano stručno usavršavanje (ne)nastavnog osoblja vezano uz teme pravednosti, raznolikosti i uključivosti u visokom obrazovanju, kao i ravnopravnosti spolova.

7. Posebni cilj 7: Povećati dostupnost aktivnostima identifikacije, odgojno-obrazovnog rada, praćenja i podrške darovitoj djeci i učenicima

U posebnom cilju 7 definirano je sedam (7) mjera u svrhu povećanja dostupnosti aktivnostima identifikacije, odgojno-obrazovnog rada, praćenja i podrške darovitoj djeci i učenicima. Nositelj i sunositelj provedbe mjera su: MZO i AZOO.

7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.69 Udio djece i učenika uključenih u sustavne aktivnosti identifikacije, rada, praćenja i podrške darovitima	0 %	0 %	0 % (2023.)

Izvor: MZO

7.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 7

Pri donošenju Smjernica za rad s darovitom djecom tijekom 2022. godine postavljeni su temelji za unapređenje obrazovnih praksi i pružanje podrške darovitim učenicima. Ostvarenja iz prethodnih godina od ključne su važnosti za održavanje kontinuiteta aktivnosti u 2023. godini. Trenutno je u izradi **Pravilnik o odgoju i obrazovanju darovite djece i učenika**. Ovaj pravilnik, sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, propisivat će **način identifikacije, odgoja i obrazovanja, praćenja te poticanja darovite djece i učenika**.

MZO provodi **Javni poziv za sufinanciranje projekata rada s darovitim učenicima u osnovnim i srednjim školama u školskoj godini 2023./2024.** Tijekom ovog natječaja financirano je **146 projekata osnovnih i srednjih škola**, a iznos dodijeljenih sredstava iznosi 374.517,34 eura.

MZO također sufinancira ili u potpunosti financira **sudjelovanje učenika na međunarodnim natjecanjima (olimpijadama, festivalima, susretima itd.)** na temelju zahtjeva fakulteta, centara izvrsnosti, škola ili strukovnih organizacija.

Poticanjem izvrsnosti **MZO nagrađuje najbolje maturante**. U školskoj godini 2022./2023., **28 učenika i učenica** primilo je nagradu u novčanom iznosu od 333 eura, uz posebna priznanja. Kriteriji za dodjelu nagrada uključuju rezultate na obveznim ispitima državne mature, odnosno najbolji prosjek riješenosti obveznih ispita na višoj, A razini, te učenike strukovnih škola koji su ostvarili 100 % na nekom od ispita, uz uvjet da su položili sve obvezne ispite.

U sklopu **Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2023./2024.**, u prioritetnom području P2 (Unapređenje kvalitete života djece i mladih; potpodručje d. **Poticanje rada**

s talentiranom i darovitom djecom i mladima te djece s teškoćama u razvoju), financirano je **14 projekata udruga** u ukupnom iznosu od 238.359,83 eura.

8. Posebni cilj 8: Unaprijediti odgoj i obrazovanje djece i učenika pripadnika nacionalnih manjina

U svrhu unaprjeđenja odgoja i obrazovanja djece i učenika pripadnika nacionalnih manjina u posebnom cilju 8 definirane su četiri (4) mjere. Nositelj provedbe svih mjera u ovome posebnom cilju je MZO.

8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.70 Obuhvat djece i učenika uključenih u nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina	10.219	10.238	10.248 (2023.)

Izvor: MZO

8.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 8

U svrhu ostvarenja posebnog cilja 8 usmjerenog ka unaprjeđenju odgoja i obrazovanja djece i učenika pripadnika nacionalnih manjina MZO je tijekom 2023. godine nastavio ulagati znatne napore u provođenje odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, kao i Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina i drugih propisa.

Sve aktivnosti predviđene Nacionalnim planom u 2023. godini uspješno su provedene. U odnosu na 2022. godinu došlo je do **uspješnije apsorpcije sredstava namijenjenih posebnim oblicima nastave za učenike pripadnike nacionalnih manjina**, kao i **nastavka pružanja stručne potpore uz organizaciju stručnih usavršavanja namijenjenih svim odgojno-obrazovnim djelatnicima koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina**. Potrebno je istaknuti državni stručni skup koji je održan u organizaciji AZOO-a te uz potporu Uprave za nacionalne manjine, MZO-a, a koji je bio namijenjen svim odgojno-obrazovnim djelatnicima u nastavi na jezicima i pismima nacionalnih manjina. Za potrebe nastave **nastavljen je pojačan rad na sufinanciranju izrade, prijevoda i dotiska udžbenika i drugih obrazovnih materijala** te je na ovom polju učinjen značajan napredak u povećanju

planiranih proračunskih sredstava u usporedbi s ranijim razdobljima. Krajem 2022. godine MZO je raspisao **javni poziv za članove radnih skupina za izradu Nacrta prijedloga kurikuluma za nastavne predmete jezika i kulture nacionalnih manjina** u osnovnim i srednjim školama Republike Hrvatske (**model C**) za **ukupno 11 nacionalnih manjina** za koje do sada nisu izrađeni novi kurikulumi te je **tijekom 2023. godine počeo rad na izradi novih kurikuluma**.

Osim navedenoga, MZO na temelju Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu te Odluke o kriterijima sufinanciranja udžbenika i drugih obrazovnih materijala na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama osigurava udžbenike i druge obrazovne materijale za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Učinjen je **značajni pomak u poboljšavanju kvalitete nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina sufinanciranjem izrade autorskih udžbenika koji odgovaraju kurikulumu** te sufinanciranjem prevođenja većeg broja potrebnih udžbenika za osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje. U postupak pregledavanja usklađenosti udžbenika s udžbeničkim standardom i njihovo odobravanje bili su uključeni učitelji praktičari koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Također, MZO je tijekom 2023. godine proveo **niz aktivnosti s ciljem pružanja potpore odgojno-obrazovnim ustanovama s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine** (osiguravanje produženog boravka osnovnim školama, izvannastavnih aktivnosti, didaktičkog materijala i opreme). Osim toga, sudjelovao je u pripremama projekata za novo financijsko razdoblje 2021. - 2027. kad je planirana provedba različitih aktivnosti putem poziva za pripadnike romske nacionalne manjine - Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine.

U sljedećem razdoblju nastavlja se provedba postojećih predviđenih aktivnosti s naglaskom na jačanje aktivnosti vezano uz izradu novih kurikuluma za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina, rad na razvoju, usklađivanju i unaprjeđivanju pravnoga okvira, kao i rad na unaprjeđenju i razvoju odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina u cjelini.

9. Posebni cilj 9: Unaprijediti odgoj i obrazovanje djece i učenika pripadnika hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske

U sklopu posebnog cilja 9 definirane su četiri (4) mjere s ciljem unaprjeđenja odgoja i obrazovanja djece i učenika pripadnika hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske. Nositelj i sunositelj provedbe mjera su: MZO, SDUHIRH.

9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.71 Obuhvat polaznika uključenih u nastavu hrvatskoga jezika u inozemstvu s kojima rade učitelji i lektori upućeni iz Republike Hrvatske	7250	100	6200 (2023.)

Izvor: MZO

9.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 9

U svrhu ostvarenja posebnog cilja 9 usmjerenog ka unaprjeđenju odgoja i obrazovanja djece i učenika pripadnika hrvatskoga naroda izvan Republike Hrvatske MZO je tijekom 2023. godine nastavio ulagati znatne napore u provođenju odredbi Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Pravilnika o uvjetima i postupku izbora učitelja za rad u hrvatskoj nastavi u inozemstvu, Pravilnika o kriterijima za izbor na radno mjesto lektora hrvatskoga jezika i književnosti na visokim učilištima u inozemstvu i drugih propisa.

Tijekom 2023. godine MZO je kontinuirano **pružao potporu u razvijanju metodičkih, jezičnih i drugih kompetencija učitelja i lektora** koji predaju hrvatski jezik u inozemstvu. S ciljem unaprjeđenja kvalitete hrvatske nastave u inozemstvu kao i rada lektorata hrvatskoga jezika na inozemnim visokim učilištima, **organizirana su stručna usavršavanja za sve učitelje hrvatske nastave i lektore hrvatskoga jezika na inozemnim visokim učilištima**, zaposlene u sustavu MZO-a, a s edukacijama će se nastaviti i u sljedećem razdoblju.

MZO je **osigurao udžbenike i druge obrazovne materijale te prijenosna računala** za učitelje hrvatske nastave u inozemstvu i lektore hrvatskoga jezika na inozemnim visokim učilištima.

S obzirom na **povećanje broja učenika hrvatske nastave**, odobreno je **otvaranje šest novih nastavnih mjesta (SR Njemačka, Švicarska Konfederacija, Irska)** s ciljem još kvalitetnije organizacije nastave hrvatskoga jezika u inozemstvu.

Aktivnosti vezane uz visoka učilišta u inozemstvu provode se kontinuirano i u skladu s planom za tekuće akademsko razdoblje. Ove godine **otvoren je lektorat hrvatskoga jezika na Sveučilištu u Regensburgu, SR Njemačka**, koji većinom pohađaju pripadnici hrvatske manjine i **lektorat na**

Sveučilištu u Istanbulu, Republika Turska, gdje lektorat hrvatskoga jezika čini važnu kariku u afirmaciji hrvatskoga jezika u svijetu.

U tijeku je **analiza dosadašnjeg Kurikuluma hrvatske nastave u inozemstvu** te će se u sljedećem razdoblju nastaviti s postojećim predviđenim aktivnostima s naglaskom na jačanje aktivnosti vezano uz izradu novog kurikuluma hrvatske nastave u inozemstvu, rad na razvoju, usklađivanju i unaprjeđivanju pravnoga okvira, kao i rad na unaprjeđenju i razvoju sustava hrvatske nastave u inozemstvu u cjelini.

Prema *Pravilniku o provođenju pripreme i dopunske nastave za učenike koji ne znaju ili nedostatno znaju hrvatski jezik i nastave materinskoga jezika i kulture države podrijetla učenika* (NN, br. 15/2013), a na temelju uvida u dostavljene podatke Škole o opravdanosti zahtjeva, odnosno odluka upravnih odjela u županiji nadležnih za poslove obrazovanja, MZO daje suglasnost za provođenje **pripreme i dopunske nastave hrvatskoga jezika u trajanju od 35 ili 70 sati**. Tijekom 2023. godine ukupno je **odobreno 695 zahtjeva škola za pripremu/dopunsku nastavu hrvatskoga jezika** za ukupno **1102 učenika**.

10. Posebni cilj 10: Nastaviti proces informatizacije i primjene digitalnih tehnologija u obrazovnom sustavu

U posebnom cilju 10 definirano je sedam (7) mjera u svrhu nastavka procesa informatizacije i primjene digitalnih tehnologija u obrazovnom sustavu. Nositelj i sunositelj provedbe mjera su: MZO i CARNET.

10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost, godina podatka
OI.02.2.72 Broj učenika koji koriste nove i/ili unaprjeđene javne digitalne servise, proizvode i procese	0	15.000	6094 (2023.)
OI.02.2.73 Broj studenata koji koriste nove i/ili unaprjeđene javne digitalne servise, proizvode i procese	0	5200	0 (2023.)

OI.02.2.74 Broj djelatnika u obrazovnim ustanovama koji koriste nove i/ili unaprjeđene javne digitalne servise, proizvode i procese	0	2600	2269 (2023.)
---	---	------	-----------------

Izvor: CARNET

10.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 10

Provedbom mjera u sklopu posebnog cilja 10 nastavlja se proces informatizacije i primjene digitalnih tehnologija u obrazovnom sustavu. CARNET je u razdoblju od rujna 2018. godine do prosinca 2023. godine provodio projekt „**e-Škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II. faza)**”, koji je obuhvatio **sve osnovne i srednje škole u Hrvatskoj financirane iz državnoga proračuna**, njih ukupno 1323 i to 908 osnovnih, 364 srednje i 51 umjetničkih škola i centara za odgoj i obrazovanje. U sklopu projekta provedene su aktivnosti **projektiranja mreže škola na više od 2400 lokacija matičnih i područnih škola, postavljena je aktivna mrežna oprema, funkcionalna bežična mreža, isporučeno je više od 85.000 laptopa za djelatnike škola i primjenu u nastavi**, kojima je rad olakšan i razvojem novih e-usluga. Kako bi se upoznali s novim tehnologijama i načinima poučavanja, **odgojno-obrazovni radnici na raspolaganju imaju oko 70 različitih radionica, webinarata i e-tečajeva**. U sklopu projekta izrađeno je **98 digitalnih obrazovnih sadržaja, 1440 scenarija poučavanja za nastavne predmete, 350 scenarija poučavanja za međupredmetne teme sa 119 pripadajućih interaktivnih sadržaja**.

U sklopu ovog projekta u 2023. godini dodatnih 2098 nastavnika upotrebljava nabavljenu IKT opremu za poučavanje dok u cijelome trajanju projekta ova brojka doseže 58.046 nastavnika. U istoj godini dodatnih 6094 učenika upotrebljava nabavljenu IKT opremu dok u cijelome trajanju projekta ova brojka doseže 187.745 učenika.

CARNET također od ožujka 2022. godine provodi **projekt e-Sveučilišta** s ciljem **digitalne preobrazbe visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj** poboljšanjem digitalne nastavne infrastrukture, uvođenjem digitalnih nastavnih alata te osnaživanjem digitalnih kompetencija nastavnika za poučavanje u digitalnom okruženju. Ulaganjima u **mrežnu i računalnu infrastrukturu, opremu za izradu i produkciju audio/video sadržaja te povezane servise** (aplikacije, licencije i alate podrške) te **aktivnosti kibernetičke sigurnosti**, osigurat će se ključni preduvjeti za nastavak digitalne preobrazbe ustanova visokog obrazovanja na području cijele RH. Unaprjeđenjem postojećega informatičkog sustava i povezivanjem evidencija u visokom obrazovanju kreirat će se **jedinstvena platforma** koja će sadržavati pravodobne i relevantne informacije za praćenje trendova na svim razinama odlučivanja i bit će ključna baza za praćenje sustava, izradu izvješća i analiza, kao i za planiranja i predviđanja.

Ulaganjima u digitalnu infrastrukturu uz prateću edukacijsku podršku osnaživanja nastavnika za kreiranje digitalnoga nastavnog sadržaja, praćenu kontinuiranim istraživanjima u vezi sa stanjem i primjenom digitalnih tehnologija u visokom obrazovanju i poslovanju, **osnažit će kompetencije nastavnika i podići razina digitalne zrelosti ustanova visokog obrazovanja** na cijelom području RH.

U sklopu ovog projekta u 2023. godini 171 IT-djelatnik u ustanovama opremljen je laptopom za svakodnevni rad.

CARNET od rujna 2023. godine provodi i **projekt Cjelovita informatizacija sustava odgoja i obrazovanja (CISOO)** čiji je cilj unaprjeđenje sustava praćenja funkcioniranja odgojno-obrazovnog sustava i korištenja dostupnih podataka u oblikovanju odgojno-obrazovnih politika putem **razvoja i unaprjeđenja sustava elektroničkih usluga, upisnika i evidencija**. Projektom je uz ostalo obuhvaćen i Nacionalni informacijski sustav prijave na visoka učilišta (NISpVU). Ova aktivnost realizirat će se u sljedećoj godini provedbe projekta nakon čega će biti moguće izvijestiti o realiziranom **broju studenata koji koriste nove ili poboljšane javne digitalne servise**.

Od rujna 2023. godine u CARNET-u je u provedbi i projekt **Podrška primjeni digitalnih tehnologija u obrazovanju (BrAIIn)** kojemu je cilj **razvojem kurikuluma i digitalnom transformacijom obrazovnih procesa** uz pomoć personaliziranog pristupa učenicima **pridonijeti duljini vremena koje učenici provode u odgojno-obrazovnome procesu**.

Zaključak

Velik broj mjera obuhvaća širok spektar aktivnosti te suradnju više nadležnih tijela, a u svrhu ostvarenja pokazatelja ishoda posebnih ciljeva Nacionalnog plana. Provedene aktivnosti usmjerene su na provedbu reformskih procesa, unaprjeđenje zakonskog okvira i prilagodbu propisa u cilju stvaranja preduvjeta za implementaciju mjera. Također, provedene aktivnosti uključuju infrastrukturna ulaganja, ali i aktivnosti koje predstavljaju kontinuiranu podršku odgojno-obrazovnim ustanovama i svim dionicima odgojno-obrazovnog sustava.

Tijekom 2023. godine MZO je u suradnji s drugim tijelima nadležnima za provedbu mjera utrošio 256.288.335,49 eura, odnosno 80 % sredstava planiranih za provedbu mjera u 2023. godini. Nacionalni plan definira ukupno 64 mjere u deset posebnih ciljeva, od toga je u provedbi 53 mjera, a 11 mjera još nije započelo s provedbom. Mjere koje još nisu započele s provedbom dijelom se nastavljaju na aktivnosti mjera koje su trenutno u provedbi u sklopu ovoga Nacionalnog plana ili nacionalnih planova drugih tijela, a dijelom su vezane uz sredstva dostupna iz europskih fondova te će se u sljedećim godinama provedbe intenzivirati naponi u pripremi poziva i povlačenju sredstava. Iako su se mjere uglavnom provodile sukladno planiranim aktivnostima, od ukupno 20 pokazatelja ishoda Nacionalnog plana njih 10 ostvarilo je ciljne vrijednosti određene za 2023. godinu. Kretanja vrijednosti pokazatelja ovise o više različitih faktora, no potrebno je istaknuti da je 2023. godina prva godina pune provedbe Nacionalnog plana te se u sljedećem razdoblju očekuje značajniji napredak u provedbi. MZO kao nositelj Nacionalnog plana, zajedno s ostalim (su)nositeljima mjera, nastavlja s provedbom planiranih ciljeva te kontinuiranim praćenjem napretka provedbe kao i pripremnim aktivnostima za postupak vrednovanja koji je planiran u 2024. godini.